

KREŠTAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
 VYCHADZAJÚ KAŽDÚ NEDEĽU NA 16 STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok — — — — 2 zl. — kr.
 Na pol roka — — — — 1 „ — „
 Na štvrt roka — — — — „ 60 „
 Jednotlivé číslo 4 kr.

Zodpovedný redaktor :

Dr. JOZEF JANDA.

*Redakcia a vydavateľstvo : Budapešť,
 VIII. ker., Józsefkörút 35.*

sem sa majú posielat predplatky, jako i dopisy do novin, ohlášky a náhodné reklamácie. Cena jedného 5 stĺpcového malého riadku je 10 kr. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Alexander Petöfi,
 najchýrejší maďarský básnik. Zomrel pred 50 rokami.

L'udová strana.

Každá dobrá vec má svojich nepriateľov a protivníkov. A tak je to aj s ľudovou stranou. Lenže z toho si nič nerobíme. Kristus bol tým najdokonalejším človekom, a mal najviac nepriateľov. Keď počujeme ľudovú stranu osočovať, haníť, najlepšie je myslieť si, že radšej záviď mi, jako lutuj ma. Zle by to vyzeralo, keby sme nemali závistníkov, keby si nás nepriateľ tak všimol, ako osol života zbaveného leva. Ľudová strana má pred sebou jeden hlavný cieľ: Previesť revisiu, a či zmeniť cirkevno-politické pomery. A ani ten najnesvedomitejší človek nemôže povedať, že by ľudová strana aj len na chvíľu bola sostúpila s cesty k tomuto cieľu vedúcej.

Ľudová strana predovšetkým je kresťanskou stranou. Z čoho nasleduje, že s liberálmi nikdy nemôže mať pokoja, tým menej priateľstva. Darmo ju upodozrievajú daktori nesbehli, mnohí nesvedomí ľudia v rozličných veciach. Škodí jej ani nesbehlosť, nevedomosť, ani nesvedomitosť nemôže. Ľudová strana je vystavená na skale ľudových zásad kresťanských, proti ktorým všetek boj je bezzákladný a márný.

Však len ostrejšie a zúrivejšie nemôže byť prenasledovaná ľudová strana, ako bola pod násilným vladárením pána nebohého a či ubohého Bánffyho?! A hľa, moc Bánffyho prelomila sa, ľudová strana ale jestvuje, jestvovať bude, a dá Pán Boh i takých časov, že nielen jestvovať, ale i panovať bude.

Nech nám pomenuje ten najväčší protivník náš takého človeka z hocktovej snemovej strany, ktorý by toľko bol učinil v záujmy ľudu, kolko doposiaľ učinila ľudová strana?

Snáď liberáli? Oh však tito už tridsať rokov sú nám na krku proti našej vôli.

Snáď neodvisliaci Kossuthisti? Ale však práve Kossuthistov denník „Egyetértés“ do socialistov nadáva „Kresťanovi“, že žiada všeobecné hlasujúce právo. A práve páni Kossu-

thisti boli najviac na tom, aby sa cirkevno-politické polozenie terajšie čím skorej previedlo.

Liberáli a Kossuthisti nemôžu vystáť ľudovú stranu, lebo sa jej boja, že pri najbližších voľbách ich preriedi a snemoveň krajinských vyslancov svojimi mužami naplní, ktorí čo bojovníci kresťanstva a ľudu jako levi budú bojovať za to, čo sa ľudu sľubuje pri voľbách, nehľadiac na tie bezpočetné neprijemnosti, ktoré ztadiaľ pre nich vyvierajú, že liberálov proti srsti pohladzujú.

Dobre vedia naši svedomitosti zbavení protivníci, že ľudová strana prirástla k srdcu nášho statočného ľudu; spolu aj to vedia, že táto okolnosť je ich zkazou, nebezpečím masných hrncov.

Keď ale vec takto stojí, či sa môžeme diviť tomu, že liberálni tatári a ich privržencovia radi by všetkých vodcov a privržencov ľudovej strany v ližičke vody utopili? Či sa môžeme diviť tomu, že zakiaľ statočný Széll nepanoval, utlačaní sme boli a krivda sa nám robila pri popise, pri hlasovaní i po hlasovaní?

Ty ale, drahý ľudu, povedz, kto ťa tešil, kto ti bol na pomoci, kto ťa zastával v tvojom trpkom položení? Liberáli ťa vysmiali, áno zapredanie tvojho presvedčenia žiadali, abys na ich pomoc a ochranu rátať mohol.

Nesvedomité vladárenie liberálov už pomínulo, aspoň na väčšej čiastke obecného života občianskeho. Teraz je už na tom rad, aby sme si zas s obnovenou silou a chuťou vysúkali rukávy do práce, ktorá na nás čaká v boji proti nepriateľom ľudu a kresťanstva.

My i naďalej v tejto strane skladáme svoju dôveru; i ďalej ju chceme v súkromnom a verejnom živote tak podporovať, ako verne nás i ona zastávala a zastáva všade, kde je to len možné.

Nech žijú, ktorí takto smýšľajú!

Ján Skálev,
pens. učiteľ.

POLITICKÉ CHÝRY.

Nový veľmož. Robert Zelenka Zelinski, komorník a veľkostatkár vymenovaný je i so svojimi potomkami za veľmoža a za člena magnátskej snemovne spolu iná stupeň grófskej hodnosti je povýšený.

V hornoeórskom okrese volebnom zvolený je za vyslanca krajinského gróf Juló Erdődý, a síce jednohlasne. V dobe panovania Bánffyovho tiež bol oslovený, aby vystúpil, ale vtedy z ohľadu na násilné vladárenie nenechal sa k tomu nakloniť.

V Rakúsku ešte vždy izgatujú vyslanci Wolf, Schönerer atď., ktorí sú nielen nepriateľmi cirkve, ale i Rakúska. Teraz chcú šťastie probovať v Nemecku rečením, pretože znemožnené i zakázané im bolo také protivlastenecké shromaždenie. Istý bývalý nemecký štátnik vyzýva nemeckú vládu, aby už raz koniec spravila tejto protirakúskej agitácii.

V Rieku sa sriaďuje horvatská strana, lebo vraj to nenie v poriadku, že Taliani tam panujú a vladária, kdežto Horvatov je tam dva razy tolko.

Ruský car a nemecký cisár sijsť sa majú, čo je veľmi veľkej povahy, pretože v tejto veci o tom je reč, že by Rusko nebolo na pomoci Francúzsku, keby si toto začalo vojnu s Nemeckom.

Dreyfusova záležitosť 7. augusta sa začne pojednávať. Veľké prípravy sa robia. Celý vojenský pluk je volaný do mesta Rennes, aby tam pokoj zabezpečený bol. Ba aj iné vojsko bude pri ruke. Pojednávanie bude sa vydržiavať vo veľkej sieni gymnasia. Zastavateľ oznámil 40 svedkov, žalobník ale 70. Pojednávanie tedy dlhšie potrvá, ako si to zpočiatku mysleli; že židovské časopisy za isté držia oslobodenie Dreyfussa, to ani poznamenať nemusíme. Že obnovenie tejto pravoty je veľkým ľahodením pre Dreyfussistov, to i sami uznávajú, že by ale to oslobodenie Dreyfussa také celkom isté bolo, to nemyslíme. Najlepšie je po západe slnka chváliť deň. My neprajeme si ani to, aby Dreyfuss odsúdený, ani to, aby oslobodený bol: lež jedine to, aby pravda vyšla na vrch.

Ostrý pastiersky list vydal španielsky arciebskup v Seville, v ktorom veľmi ostro vystúpil proti liberálom, pretože túto vypracovali dva zákonné návrhy, v smysle ktorých všetci jezuiti by mali byť vyhnaní zo Španielska a spolu všetky kláštory tak mníchov, ako aj mníšiek by mali byť rozpustené. Že teraz na tohoto apoštolského hlavného kňaza liberálne časopisy hanu kydajú, to ani spomenúť netreba, tým menej, pretože ako vieme, liberáli v hroznej nenávisti majú všetko, čo je kresťanské, zvlášte čo je katolícke.

Sultán proti židom. Židia už dávno špekulovali, ako by mohli nakloniť tureckého cisára, aby im dovolil

v Palestíne usidlíť sa. Obrátili sa v tejto záležitosti k jednému vysoko postavenému tureckému politikovi, ktorý je miláčkom sultána. Tento sa aj zaujal za židov, a dľa jeho prosby židia by sa aj boli mohli ubydlíť v celej Palestíne, výmúe Jeruzalem a jeho okolie, ktoré miesta sú svätými kresťanom. Živou barvou byly líčené pred sultánom výhody židovskej osady tak z politického, ako aj z hospodárskeho ohľadu. Lenže pri sultánovi sa nachádzajú aj takí mužovia, ktorí veľmi začali pracovať proti tomuto. Títo sa usilovali dokázať, že ubydlenie židov by bolo nebezpečím pre Turecko, lebo keby sa títo rozmnožili, túžili by za židovským kráľovstvom. Sultán týchto poslúchol a nedal sa nahovoriť k vyhoveniu žiadosti židovskej. Židov i tá okolnosť veľmi rozhorčila, že sa nedozvedeli o tom, ako rozhodnul sultán, ktorý ich ani za hodných nepovažoval, aby im odpovedal. Židia tedy ani snívajú nemôžu, že by Palestínu židovským kráľovstvom mohli urobiť. Tedy ešte i v Turecku sa najde také dačo, čo u nás židia antisemitizmom menujú.

V Belgicku buchla vláda. Volebný zákonný návrh vlády totižto nebol prijatý od snemového výboru tak, ako to vláda žiadala, následkom čoho vláda zadakovala. Kráľ prijal zadakovanie, ba už i poveril De Smet de Nayera, aby zostavil nové ministerstvo. Nayer už bol ministerpredsedom v roku 1892. Pretože v katolíckej snemovej väčšine nenie úplné dorozumenie, kat. biskupi na tom sú, aby čím tuhšie boli spojení členovia kat. väčšiny. No liberáli darmo sa tešia, že pri najbližších voľbách krajinských v Belgicku socialdemokrati budú tvoríť väčšinu. A keby sa ich žiadost splnila, oni by najviac stonali, lebo také by bolo panovanie socialdemokratov, to si každý múdry človek vie predstaviť.

Výkaz

pre bobroveckých pohorencov k farskému úradu
bobroveckému doposlaných milodarov.

Boly nám poslané ešte nasledovné milodary:

Dp. Franc Urvay, farár v Lesnici, 1 zl. Ján Veuitt, rychtár v Kacvine, 10 zl. Ústav Sv. Antona Paduan-
ského vo Východnej 5 zl. Ferdinand Gyurni v Buda-
pešti 50 kr. Dp. Jozef Gáli, katecheta v Žiline, 2 zl.
52 kr. Sbíerka Merica Mattyasovszky, časopisu „Alkot-
mány odoslaná, 43 zl. 50 kr. Dp. Jozef Fukas, farár
v Turócz-Szt-György, 9 zl. Vdova Jána Búlyovszky v
Sajó-Szt-Péter 5 zl. Ján Štefančík Košice 5 zl. Michal
Pjeter v Budapešti 1 zl. Spolu 82 zl. 52 kr.

Všetkým veľkodušným dobrodincom prívolaťam ja
i v mene mojich veriacích z hlbín srdca povďačného:
Pán Boh zaplať a vynahrať tisienásobne.

Veľký Bobrovec, 29. júla 1899.

Jozef Krasnec,
farár veľko-bobrovecký.

Marianská slavnosť na Hore Levočskej.

(Dokončenie).

Na Hore pre processiu košickú bola kázeň o úcte P. Marie, ktorú nám držal dp. Štefan Hattyár, administrátor z Veľkého Bobrovca. Predstavil nám Mariu čo veľikú Kráľovnu, k úcte ktorej su tu dnes tolký zástup shromažďuje na túto jej krásnu Horu Levočskú, ktorú si ona vyvolila, na nej trón milosrdenstva postavila za príkladom svojho Syna, ktorý sa na horách rád zdržoval, tam znamenitejšie pravdy učil a zázraky činil. Napomínal nás, aby sme Levočskú Matku Božiu uctili nielen teraz, keď sme pri nej, ale vždycky vo všetkých potrebách našich očí svoje k Hore Levočskej obracali. Predstavil nám Mariu za vzor nášho života, ku ktorej sa nadarmo modlíme, keď jej svätý príklad nenasledujeme. Na jej mocnú pomoc sme všetci jako teraz tak obzvlášte v strašnú hodinu smrti utisnutí. O tretej hodine popoludní pri veľkom počte shromaždených pútnikov bola kázeň o stálom zlepšení nášho života po svätom prijímaní, že keď sme sa raz hriechu odriekli, nemáme sa za doňho vracaf, že mnohí ľudia i pri putovaní vykonajú svoju povinnosť, vyspovedajú sa, hriechu sa odrieknu, P. Ježiša do svojho srdca prijímú, ale z jeho prítomnosti necítia žiadnu radosť, keď už všetko vykonali a z púti domov sa navratia aj do svojich starých chýb sa navratia. Takýchto putovanie je daromné a celá pobožnosť. Kto zlepšenie svoje odkladá na starosť, o ktorej nevie, či ju dožije, ten sa klame, že nielen po nebi, ale aj po vysokom stupni slávy nebeskej túžiť máme.

Nasledujúcu noc mnohí pútnici strávili na Hore pri modlitbe a speve, a ráno ešte za tmy hnrul sa všetok zástup pútnikov na Horu, aby uctil a velebil tú nebeskú pútnicu, ktorá dnes pospíechala na hory, aby príbudznú svoju navštívila a Pánu Bohu pieseň chvály prespevovala, aby tu na tejto hore klaňala sa tomu, ktorého ona v živote svojom nosila. Šťastné boly vtedy hory judské, keď po nich táto svätá Panna kráčala, ale niemenaj šťastná je Hora táto, lebo tu ona nielen jeden raz kráčala, ale od mnohých sto rokov stále prebýva, nie jako chudobná pútnica, ale čo mocná a milostivá Kráľovna. Vznesené city nás zaujaly, keď vyšla na Hcru veľkolepá processia a obstúpil preveliký zástup presvätý tron jej. „Blahoslavenou ma budú nazývať všetky národy. Okolo hodiny desiatej vystúpil na kazateľnicu náš milovaný už treforočný kazateľ dp. Ján Hattyár a ostrými a spolu láskavými slovami nás napomínal k po-

kaniu, aby sme sa dla márnokratného syna navrátili k Otcovi svojmu.

Predniesol nám všetky dla 10 božských príkazov o stavoch ľudských obvyklé hriechy, ktorými Otec náš nebeský býva obrázaný, a ktorými raníme láskavé srdce Marie, našej dobrej Matky. Kedy-že sa už priblíži ten čas, v ktorý Bohu nášmu verne slúžiť budeme. Náš hriešny život nám slúži len k potupe a k večnej škode, ktorú keď sa dla príkladu márnokratného syna k Otcovi nenavrátime, na veky oplakávať budeme. Pripomínal nám, že je už ostatný rok tohoto storočia, čo túto slavnosť v tomto kostolíku slávime, a nás prosil, aby sme našej dobrej matke pomník t. j. nový chrám na tejto Hore. Pochválil robotníkov košickej Frankovej cigoriovej fabriky, ktorí sa preukázali byť horlivými ctitelmi Levočskej Matky Božej tým, že na tento stavaf sa majúci chrám obetovali 322 zlatých. Tiež učinil spomienku o istom košickom obyvateľovi, ktorý sám obetoval 150 zl. Pochválil tiež horlivých obyvateľov obce Myslavy, ktorí pred seba si vzali z každého domu do istého času dať jeden zlatý; na ten spôsob sa im nasbieralo 200 zlatých, ktoré tomu chrámu obetovali.

Keby dla toho spôsobu všetky fabriky a obce činily, o krátky čas by sa kostol stavať začal. Čím skorej sa potrebná summa side, tým skorej budeme mať na tejto hore nový chrám. A čím viac peňazí sa složí, tým väčší a peknejší chrám sa postaví. Preto začnime naše milodary skladať s novou horlivosťou, aby sme sa čím skorej tej radosť dožili.

Po kázni bola slavná sv. omša, pod ktorou išla processia okolo kostolka. Po sv. omši nám nastalo boľastné lúčenie. Ťažko nám padlo lúčiť sa od tej, po ktorej sme tak veľmi túžili. Padli sme posledný raz na kolená a prosili sme od nej jej materské požehnanie nielen na zpiatočnú cestu, ale i na celý náš život a pre našich milých, prosili sme, aby nás všetkých čo dobrá Matka pod svoj materský plášť prijaf ráčila a nám pri hodine smrti prítomná bola. Z Hory dolu išla zase processia do farského chrámu, kde sme obdržali požehnanie s prevelebnou sviatosťou. Okolo tretej hodiny sa s nami rozlúčili pútnici liptovskí a oravskí, ktorí v pekne sporiadanej processii pešky ku Novej Vsi kráčali. So žiaľom sme patrili za nimi, obzvlášte za tými duchovnými otcami, ktorí z tak ďalekej cesty sem prišli, aby nám tu slovo Božie kázali. Ich hlboké kázne sme s radosťou počúvali a vypravame z nich aj našim domácim. Pán Boh zaplať, a daj, aby sme také kázne odteraz každoročne tu počúvať mohli.

Naposledy s potešením tu poznamenávam, že istá nábožná mladá pani z Košic ozdobilá

toho roku prsia Levočskej Matky Božej zlatou refazou v cene 160 zlatých. Nech jej tento vzácny a drahý dar Matka Božia hojne odmení a na druhom svete nech ju ozdobi korunou slávy nebeskej. Istý muž doniesol 10 zl. almužou na chrám na podakovanie za vyzdravenie svojej ťažko nezdravej nohy, čo Levočskej Matke Božej pripisuje. Tú ruku lekári neboli v stave vyliečiť.

S.

Kto čítaš, rozumej!

(Matúš kap. 24.)

(Pokračovanie.)

Z týchto niekoľko rysov môžeme poznať, prečo za našich časov na všetkých stranách tak sa bojovalo a bojuje proti našej katolíckej cirkvi, prečo všade, kde židovsko-zednárski liberáli sú u vesla, ako i u nás v Maďarsku, hľadajú sotrúť cirkevný ráz — charakter — v rišach, prečo osnujú sa zákony v smysle proticirkevnom, ako i u nás ku pr. štátne neverecké, bezbožské školy, civilné manželstvo, kancelarparagraf; prečo kňazstvo, reholi sa potlačujú, prečo horlivých kňazov za to, že svätú pravdu hlásajú, pravdu v novinách píšú a židovsko-zednárske huncuterie uverejňujú, verejne vyhlasujú — prenasledujú, na súdy šlapujú, uväzňujú, žalujú, pochopujeme, prečo sociálna demokracia v pomerne tak krátkom čase úžasne sa rozšírila. Príčinou toho je židovská frajmaureria, žido-zednárstvo, ktoré po celom svete je rozšírené a ktoré ohromným imaním — peniazmi — vládze. Majú ročný príjem do 4 miliardy, t. j. štyritisíc millionov frankov. Len samé lože židovské „Bnaiberith“, ktoré majú údov 500.000, samých to židov, majú ročný príjem 18 millionov frankov. (Vid: Der neugeplante jüdisch-freimaurerische Weltbund. Wien, 1896. p. 22.)

Židovské zednárstvo chce zaviesť svetovú republiku a síce bez Boha, bez náboženstva, bez authority, bez súkromného majetku, bez manželstva, a to tak, ako vraví Desmolius, krvou kráľov, pápežov a kňazov. Oltáre majú byť porúcané, chrámy rozbúrané, rozkotané, trony roztrepané, zvrátené, a riše zničené. To je cieľ žido-zednárov, ako to ich vlastné spisy dokazujú. (Vid: Ruže Dominikánská. Roč. X. č. 6. p. 127 do 128. V Praze 1896.)

Terajší „červený pápež, námestník satašov“ židák Náthan r. 1896 za najvyššiu hlavu celého sveta frajmaurerov namiesto Lemmiho vyvolený, vyzýva všetkých zednárov celého sveta hneď v tom roku 1896 „ku spiknutiu a revolúcii“ „la conspiratione i la rivolusione“. (Vid: Rivista antimas. p. 311.) A roku 1898. 28. novembra prehlásil: „Kujem len také zbrane, ktoré

potierajú katolicismus.“ (Vid: Rivista antimas. p. 582.) Z tohoto rozkazu a prehlásenia „červeného pápeža“, hlavy to všetkých zednárov, židáka Náthana tiež jasne vysvitá cieľ židovskej frajmaurerie, totižto: „borenie oltarov a tronov“.

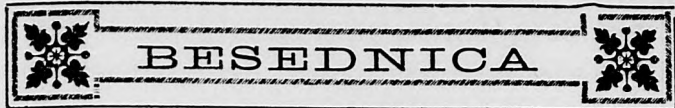
Za dobré uznávam v Kreťanovi uverejniť ešte i tú prisahu, ktorú pohlavari židovskej frajmaurerie skladajú, je nám to nevyhnutelne potrebné vedieť lebo táto prisaha veľmi jasne osvecuje temnosti židovskej frajmaurerie. Zneje tá prisaha takto: „Prisahám, že neuznávam žiadnu inú vlasť, než vlasť universálnu, t. j. celý svet. Prisahám, že vždy a všade hudem proti hraniciam zeme, národov, hraniciam poľa, domov, i dielni, i rodín. Prisahám, že dám život svoj za internacionálne spojenie ľudstva, a vyznávam, že upieram Boha a nesmrteľnosť duše.“ Prisaha to zednárskeho pohlavára. Čo táto prisaha obsahuje, to sociálni demokrati, komunisti, anarchisti, nihilisti previesť, uskutočniť chcú. Ich cieľ je atheistickej svetovej republiky. (Vid: Rivista antimas p. 311.) Všetci zednári, všetci sociálni demokrati, komunisti, nihilisti, anarchisti sú najatými žoldnieri, paholkami, hnusnými, podliackymi otrokmi internacionálneho židovstva. Zednári, socialisti, nihilisti, komunisti, anarchisti, liberálni tatári sú avantgarda antikristova, pripravujúca cestu tomuto od židov túžobne očakávanému židovskému Messiašovi, ktorý by sa mal narodiť r. 1944. (Vid: Das Buch der Wahrheit und Weissagungen. Regensburg, 1884. p. 38.) Item „Der Antichrist“ von einem kath. Priester der Erzdiöcese Freiburg. Krempten, 1877.) Tento židovský Messias bude panovať 1290 dní, t. j. tri roky i 195 dní. Daniel kap. 12, 14. To bude to svetové panstvo, po ktorom tak túži a dosiahnuť sa snaží internacionálne židovstvo, ku jehožto dosiahnutiu pripravuje cestu avantgarda antikristova, podliacka to háveď, sberba satanášova, hnusní otroci židovskí, nevereckí, neznažskí zednári, socialisti, komunisti, nihilisti, anarchisti a liberálni tatári. — V našom sozedenárčenom, sožidovčenom Maďarsku sú tiež mnohí, je ich infinitus numerus, ktorí do tábora tejto prekliatej avantgardy antikristovej, tejto sberby satanášovej, ku týmto hnusným, podliackym otrokom židovským prináležia, takí sú všetci židovsko-zednárski liberálni tatári a všetci tí, ktorí s tymito za jeden remeň ťahajú, ktorí pri voľbách svoje votum židom, zednárom, liberálom dávajú, týchto za ablegátov do snemu volia, a i všetci tí, čo židovské, zednárske, liberálne proticirkevné noviny, spisy čítajú, na ne predplácajú, peniazmi podporujú. A kolko je takýchto zlomených, kliatbou Božou ztížených gardistov antikristových i medzi samými katolikami i katolíckymi kňazmi a la Roszival, Kom-

lössy et tutti quanti týmto podobní Judáši, ktorí pri tom všetkom ešte i tú bezočivú drzosť majú, že sa nestydia vystatovať, chvastať, že sú oni vraj dobrí katolícki kňazi, no na také vaše katolíctvo, na také vaše kňazstvo, s odpustením —. No beda, trikrát beda vám, vy hroby zbielené, vy plemeno jašterčie, vy synovia diabli, vy Judáši iškariotski, vy hnusní žoldnieri, paholci, otroci židovskí, prísny trest a pomsta Božia vás neminie, jestliže, pokiaľ ešte čas máte, sa nepokajáte, pokanie neučinite. Veru, veru, lepšie by vám bolo, aby ste sa neboli narodili, alebo keby ste si boli mlynský kameň na šiju zavesili a do prepasti morskej sa uvrhli, prv nežli ste sa stať mali prekliatými, kliatbou Božou ztíženými gardistami antikristovými, hnusnými žoldnieri, paholkami, otrokami židovskými. — Ct. čitateľu Krestana! Chcel by si snáď i ty byť gardistom antikrista, satanáša? Odstúp to od teba! Boh zachráň ňa od toho! Dokazuj vždy a všade i slovom, i skutkom, dokáž to zvlášte pri budúcich voľbách ablegátov do snemu, že ty nie si a nikdy nechceš byť zllorečeným, prekliatým, kliatbou Božou ztíženým gardistom antikristovým, satanášovým; ale že chceš byť a budeš až do posledného dýchnutia tvojho s telom i s dušou verným, zmužilým, neohrozeným a tak požehnaným gardistom Kristovým, za ktorého hotový si i krv svoju vyliať i život svoj pcložiť. Tak ti Pán Boh pomáhaj, bl. Panna Maria i všetci Boží svätí!

Aby židovská frajmaureria svoj cieľ čím istejšie, čím skôr dosiahnuť mohla, k tomu potrebuje, „je nutné, aby mužovia, ktorí v čele vlády sú, boli bratmi našimi“, t. j. zednármi. „K tomu je zapotreby všetkých faktorov štátnych, je treba si ich zabezpečiť, je treba, aby svojich ľudí do verejných úradov dostali, aby im miesta zaopatřili v zákonodarných sboroch a i v najvyšších dôstojenstvách.“ (Rivista Masoneria 1886. str. 238. 285.) Za našich časov toto všetko temer v celom svete vo všetkých ríšach sa uskutočňuje. I v našej ríši, v našom sožidovčenom, sozedenárčenom Maďarorságu. Tu u nás žido zednári. židovsko-zednárski liberálni tatári zaujímajú všetky, i politické, i juridické, i tie najvyššie ministerské úrady. Nenie li žido-zednár, liberálny tatár, alebo aspoň žido-zednárskeho, liberálno-tatárskeho smýšľania, tak ho v úrade ani netrpia, ani len tým najposlednejším pisárom, ba snáď ani len kalefaktorom — pecúchom — byť nemôže. Regula žido-zednárska, liberálno-tatárska je: „Všade len svojich ľudí do úradov vtisnúť, svojich podporovať svojich napomáhať.“ Za našich časov temer vo všetkých ríšach sveta, zvlášte v Europe sú vlády žido-zednárske, ministri židovsko-zednárski, ešte len i ministri nábo-

ženstva a vyučovania, ako ku pr. u nás. Jaká to hrozná satyra: zednár — a minister náboženstva a vyučovania! To je toľko, ako cap zahradníkom a vlk bačom. Co je cap v zahrade, a čo je vlk v ovčinci, to je minister zednár v zahrade cirkve, v ovčinci Kristovom. Jaké zpuštošenie čini cap v zahrade a vlk v ovčinci, to vieme, to mi tedy netreba tu opisovať. A jaké zpuštošenie čini minister zednár v zahrade cirkve, v ovčinci Kristovom, ani to mi netreba tu opisovať, vidíme to na vlastné oči, máme toho smutné príklady dosť a dosť i tu u nás. Ale ktože je toho príčina, vina, že cap príde do zahrady a v nej pustoší, a vlk do ovčince a v ňom pustoší? Hlavná príčina toho sú ľahostajni, nedbanliví, leniví, darebácki zahradníci a pastieri. A kto že je hlavná príčina, že i u nás v zahrade cirkve katolíckej, v ovčinci Kristovom také zpuštošenie sa deje? Odpoveď na túto otázku dať nejdem, lebo by som takú dať musel, pre ktorú by sa hrozná búrka nad hlavou mojou vzniesla, že by z nej i hromy do mňa praly a tlačová pravota, odsúdenie a žalár by ma neminuly. Radšej tedy pomlčím. Každý ct. čitateľ odpoveď na túto otázku si sám a snadno učiní, dať môže, k tomu netreba žiadna filozofia, žiadno hlavy-lámanie. Ja len toľko hovorím, že zahradníci majú stráž držať nad zahradou a nedopustiť, aby sa do nej capi dostali a v nej pustošili, a pastieri majú pilne bedliť, pozor dať, aby vlci do ovčince nevnišli a v ňom nešarapatili, ovečky nelapali a nesožierali. Taktó majú činiť a tak i činia dobrí zahradníci, dobrí pastieri, je to ich svätou svedomitou povinnosťou. Kde však zahradníci a pastieri tejto povinnosti zadosť nečinia, ale ešte s capami a s vlkami sa kamarátia, bratrickujú, tam zaiste i zahrada i ovčinec musí pustnúť a zpuštnúť, musí zkažu a záhubu vziať, jako nás o tom smutná zkušenosť poučuje.

Židovská frajmaureria chce na zboreninách, rúcaninách kresťanských panovníckych tronov založiť svetovú atheistickú republiku. K uskutočneniu tohoto používa revolúcie, zahnanie panovníkov s tronu, áno nehrozí sa ani vraždiť panovníkov. Od počiatku nášho stololetia žido-zednári zčiasťky zavraždili, zčiasťky preč s tronov zahnali najmenej 34 panovníkov! Uvediem tu niektorých. Kto zavraždil po biednom odsúdení Ludvika XVI.? Kto nešťastnú Mariu Antoniu? — Zednári. — Ludvik XVI. bol kresťanským kráľom a preto že ctil cirkve katolícku a že mohol klásť odpor tým, ktorí chceli zaviesť revolúciu, — preto musel umrieť. (Dokončenie nasleduje.)

V čase žatevnom.

Krásny obraz zo života ľudského :

Púta oči, okuzľuje pozornosť.
Ach! nemôžem odtrhnúť sa od neho.
Slzím pri ňom. Badám, že už nezadlho
Taký obraz videt, bude zriedkavosť.

Liberálnosť, socialnosť bezbožná,
Ničiac mravy, rúca čnosť a človeka
Svevoľnosťou odťahuje od Boha,
„Neslúž Cirkvi!“ tak znie heslo oplana,
Bo z človeka chce mať vášni otroka.

V kríži spása!... Buďme Cirkvi oddaní!
Hore myseľ!... Preč ty smutná budúcnosť!...
V protivenstvách čnosť kresťanská sa javí.
Len malátnosť, zlato v ohni nezhorí:
Cirkev má svoju nepodvrátnosť!

* * *

Stojím, hladím nad obrazom dojatý.
Žehnám dušiam Bohu-Cirkvi oddaným,
Že si vážia obyčaj pobožnosti,
A vrúcnou modlitbou vymáhajú si
Pomoc z hora k prácam, činom vzdajším.

Krásnu obyčaj vidím uskutočnenú,
Pri nive zlatým klasom priodiatej:
Kde jej gazda do rúk Božích složenú
Úfnosť, prijma jako dar a obeť:
Starosti, dôvery jeho nezlomnej.

Vidím na ňom ráz dobrého kresťana.
Prišiel. Avšak prv než k práci prikróci,
So žencami vrhá sa na kolená
A k nebesám ruky sopjaté dvihá...
Od slz žiara sa jeho vďačné oči.

A keď práci obtížnosť a horkosť dňa
Obetoval Bohu; prosí zas znovu
Milosť novú: By sozátá úroda
Šťastlivo do stodôl svezená bola
Rodinke svej milej ku vyživeniu!

Toto je ten obraz okuzľujúci,
Od ktorého odtrhnúť sa nevládnem,
Nosim ho už dávno v mysli a v srdci.
Blaho mne! že ho aj v stáde mám vždycky
Ideami diabla nepokazenom.

* * *

Hľa! jako ten kňaz v Božom chráme
Pri oltári stojac Bohu obetuje:

Tak sa vždy aj ty vďač, milý kresťane!
Ukáž, že v tebe obraz Boží žije,
Ktorý všetek zdar Bohu pripisuje.

Obraz krásny, milý, bez maľovania!
Predstavuj sa stále v čase žatevnom!
By každá práca dobrého kresťana:
V mene Božom sa vždy započínala!...
Každý mozol nech je vzácny pred Bohom!

* * *

Jaký život, taká smrť.

Ešte som malým chlapcom bol, keď som bol počul nas'edovnú historku od nášho statočného suseda, ktorý jednúc, keď sme popoludní v nedeľný deň na lavičke sedeli pred domom, — takto nám rozložil prípadnosti jedneho korheľa.

Ja som hol za kotlára vyučený — znely slová nášho suseda — a keď som bol na vandrovke, v Prešporoku som sa bol oznal s jedným kotlárskeym tovaryšom, ktorý keď počul, že do Nemecka chcem ísť, veľmi ma prosil, aby so mnou mohol držať.

Šaty jeho byly neškodné, hlas príjemný, reč vľudná, remeslu dobre rozumel, a k tomu z tej istej stolice pochádzal, z ktorej ja, lenže on z nitrianskej doliny, ja ale z Považia.

Myslel som si, lepšie, veselšie nám bude dvom, ako keby som sám šiel do endzieho sveta.

Po ceste mi veľa vyprával o svojich nebohých rodičov, ktorí v bázni a kázní vychovávali svoje deti.

On ale k nevercoví majstrovi sa dostal za učňa. Nodlit sa zakázané mu bolo. Keď chcel do kostola ísť, vždy mu dal majster jakúsi prácu; mäso len dvakrát mali týždenne, a síce v piatok a v nedeľu; keď bol iný pôstny deň, tiež mäso prišlo na stol.

Slovom pán majster jeho celkom nápadne viedol s Bohom boj.

Medzi tovaryšami bol jeden smelší, ktorý častejšie vpravieval majstrovi: Pán majster, Boh nenie náhlivý, ale pemätlivý; mlyny Božie pomaly, ale isto melú.

Lenže ten statočný tovaryš svojim úprimne dobreprajúcim napominaním len to docielil, že majster nielen zlorečiť, hrešiť, ale i rúhať sa začal Bohu.

Pani majstrova neraz sa ponosovala, že jako ťažko jej padne v pôstny deň mäso variť; zpočiatku sa vraj protivila, ale čo chosňa, keď ju celkom dorúbal korbáčom bezbožný majster, ktorý sa pred svadbou pretvaroval, svoje hrozné smýšľanie skrýval, tým hroznejší bol ale po svadbe. Čím je holubica pred jastrabom. Tým bola táto ubohá manželka pred svojim hrozným mužom.

Keď mu prvé dieťa prišlo na svet, ani pokrstiť ho necheal nechaf. A len z ohľadu na svojho bohatého ujca farára privolil k tomu, aby dieťa do kostola bolo zanesené, lebo sa bál, že by mu ujec nič neporučil.

Nedeľu obyčajne v kréme strávil, kde mal s niekoľkými kamarátmi osobitný stol, pri ktorom sa ustavične fahala niť bezbožných, bohorúhavých, proti viere a kňazstvu nameraných rečí.

Miestneho farára len čiernokňazníkom menoval, ktorý obušuje ľud a hlúpostami naplňuje hlavu nezkušených a nesbehlých ľudí osvietenosti zbavených.

Keď mali deti do školy chodiť, len preto ich neposielal ta, lebo školské deti ráno na omši sa musely ustanoviť, pred učením a po učení ale modliť sa musely.

Ani jedno sa nesmelo prežehnať doma.

Čítať a písať on sám ich naučil, no a k tomu dobre zlorečív a rúhať sa Bohu.

Starší chlapec Jozef bol kotlárom. Na vandrovke ale vylámaval v jednom sklepe kassu, len ho pichli na tri roky do žalára.

To bol prvý úder Boží, ktorému sa ale nepoddal pán kotlár Zvodlek, lež preklímal svojho syna, že tak neobratný bol pri prevedení svojho k.,sku.

Mladší chlapec mal ešte len 14 rokov, keď ho horúčka do hrobu uložila; samo sebou sa rozumie že bez spovede, bez prijímania, bez modlitby sa odobral na druhý svet, kde na veky vzdychá proti svojmu Bohu spustenému otcovi.

Žena tiež hynula. Boľasť srdca veľmi podryvala jej zdravie. S dňa na deň upádala.

Pán Zvodlek v 40 roku veku svojho už vdovcom bvl. Syn sa neopovážil mu na oči ukiazať, dievča ešte celkom malé bolo.

Od žiaľu už nielen v nedeľu, lež i v robotný deň sa považoval v kréme.

V dielni to čudno išlo, lebo nebolo dozorstva. Robota šla jako rak, platiť ale musel tovaryšov. Učňov nemal, lebo nebolo žiadnej domácnosti, tedy žiaden rodič nechcel mu dať svoje dieťa.

Roboty s dňa na deň bolo menej; kde nenie práce, nenie ani pláce.

Zmenky pomohly pánu Zvodlekovi, ale len dočasne. S týždňami rástol ich počet.

Krémár bol hlavným veriteľom pána kotlára, ktorému pomáhal Bohu a kňazom hrešiť.

Nenie toho peňažného vrecka, ktorému by na dno neprišiel človek, keď vždy len bere a nepridáva.

Pán kotlár na ľavo, na pravo mal veriteľov, lenže všetko bolo intabulované.

Prišiel čas, že mu nikto nechcel požičať. Dobrý priateľ krémár mu tiež vypovedal, nebude-li hotovým grošom platiť. Darmo škrýpal zubami, darmo si trhal vlasy, darmo si trhal šaty, darmo sa utiekal k tým, ktorých prv za svojich dobrých priateľov považoval. Každý žiadal svoje.

Naraz buben sa zjavil pred jeho domom. Závod nebol na predaj, lebo ho už nemal. Z domu nič nezvyšilo po zaokrytí dlžob.

A tomuto bedárovi ešte vždy nenapadlo, že bez Božieho požehnania nepríde ďaleko človek. Faraó krá-

tom bol, a keď sa rúhal Bohu, že kto je to te ten Boh, keď sa opovážil k nemu Mojžiša poslať, Boh ho do mora za živa pochoval práve vtedy, keď si myslel, že už čo chvíľa dohoní židov a zvíťazí nad nimi proti vôli Božej.

Zvodleka od Boha odvráteného tedy už opustilo všetko, v čom si len na tomto svete zakladať mohol. Rodina mu vyhynula. Syna ztratil, o imanie prišiel. No ešte mal strieborné hodinky s retiazkou. Šiel sa dobre zabaviť, pištoľ bola vo vrečku. Už bolo k polnoci; hostia sa vzdialili. Sám sedel pri stole s ostrandenou hlavou. Naraz vystrel počuje krémár; vbehne do siene hosť, a hľa na dlážke vidí ležať Zvodleka s rostrepanou hlavou.

*

Bez Boha žil, bez Boha zomrel, bez Boha a Božieho sluhu bol pochovaný čo samovroh.

Drahý čitateľu! Kebyš jakejkolvek náruživosti bol otrokom, usiluj sa čím skorej smeriť s Bohom, nekonať beh svojho života v hriechu. Nevieš, kedy fa trest Boží dohoní. Nezapudni, že jaký život, taka smrť! A jaká smrť, taká je aj večnosť človeka. **Jozef Straka.**

Jeho Veličenstvo sa už tak dobre cíti, že 1. augusta sa vybral na poľovku do Wimmersberga, zkadiaľ o deň neskôr navrátil sa do Ischla. Jeho veličenstvo 18. augusta bude mať 69 rokov.

Storočný pápeš. Síce ešte neni tak starý, ale dľa jedného článku dra Lapponiho, ktorý vyšiel s predbežným povolením pápeža v latinskom časopise „Vox Urbis“, Lev XIII. pravdepodobne dožije sto rokov. Lekár Lapponi dopodrobna sdeľuje priebeh poslednej choroby. pápežovej a operácie, ktorej sa pedrobil a z toho, jako i z tých úkazov, ktoré po chorobe nasledovaly, vidí dôkaz tej neobyčajne veľkej životnej sily, ktorá prebýva v zdanlive tak krehkom a slabom tele svätého starca. „Pápež — píše Lapponi — opäť soslínel, žije dľa svojej starej obyčaje a je veľká nádej, že s tou silou, s ktorou započal 90. rok života svojho — dožije aj sto rokov“.

Rumunský kráľ je chorý, lenže jeho nemoz nenie nebezpečná. Dľa mienky lekárov úplné vyzdravenie jeho je len otázkou niekoľkých dní.

Nový biskupský miestodržiteľ. Ponevác veľkovaradinský biskupský miestodržiteľa † dr. Ján Nogál, ako už spomenuté bolo, zomrel, jeho eminencia kardinál biskup dr. Vavrínec Schlauch za jeho nástupcu vymenoval biskupa kanonika Jozef Winklera.

† **Vyslanec** bethlenského okresu Karol Fejérvary, člen to liberálnej strany zomrel. Ináče on bol tuhým kalvínom.

V Trstenej správcom a či direktorom gymnasia stal sa tamejší dosavadny riadny professor Viktor Kotunovič.

Kresfanský socializmus. Jeho osvietenosť pán biskup nitriansky daroval r. k. škole malo-bytčianskej jedon tisíc korún. Za milodar ten v mene svojich farníkov srdečný vďak vyslovuje dr. Teszelszky, dekan a okr. školdozorca.

Nešťastie na jednej rakúsko-uhorskej válečnej lodi. Zo Spalatova oznamujú: Dňa 23. júla udalo sa veľké nešťastie pri ostrove Torcola neďaleko dalmatského pobrežia. Na rakúsko-uhorskej torpedovej lodi „Adler“ vybuchla kotla. Hrozný výbuch usmrtil 28-ročného námornického dôstojníka Morica Grabmayra a štyroch námorníkov, ktorí v čas nešťastia okolo parostroja službu konali; okrem toho viac námorníkov utrpelo väčšie-menšie úrazy. Porúchanému torpedu došli na pomoc torpedové lode „Komet“ a „Zenta“ a odviekli silno porúchanú loď i s mŕtvými a ranenými ku brehu a odtiaľ do Poly. Po výbuchu veliteľ lode Kamillo Schwarzl hneď vybehol na palubu a jeho manželka, ktorá tiež bola na lodi, pospiechala raneným na pomoc. Od tridsiatich rokov je to prvé nešťastie pri rakúsko-uhorskom válečnom námorníctve. Posledné nešťastie udalo sa r. 1868., vtedy totiž udal sa podobný výbuch na lodi „Radecky“. Ale na torpedovej lodi ešte nikdy neudalo sa takéto nešťastie. Torpedo „Adler“ stavané bolo r. 1886. vo furnesskej fabrike v Anglicku.

Civillista španielskeho kráľa. Od toho času, čo vypukla španielsko-americká vojna, španielska vláda ustavične zápasí s hmotným nedostatkom, lebo štátna kassa je vyčerpaná a ľud už priveľmi vycicaný. Kráľovna-regentka následkom toho rozhodla, že vzdá sa jednej civillisty a jeden million daruje krajine. Darom protostoval proti tomu ministerský predseda, pozdvihnuce tú verejno-právnu námietku, že civillista nenie panujúceho kráľa, lež monarchie, ale kráľovná pridrža sa svojho. Náčelník kabinetu vtedy hrozil, že sa vzdá ministerpredsedníckej torby, ale všetko darmo, lebo kráľovná-regentka nechce popustiť a prijať peniaze. Z tejto príležitosti jeden cudzozemský časopis prináša zaujímavé dáta o trovách španielskeho dveru: Udržovanie budovy kráľovského hradu stojí ročne 843.000 peset, na byty dvorných zamestnancov vydáva sa 300.000 peset, na pensie 362.000 peset, úrad hlavného dvormajstra potrebuje ročne 447.000 peset, na cesty, služobníctvo a dvorné slávnosti vydá sa 1,094.000 peset. Dvorná kaplna a plat dvorných farárov činí 186.000 p., intendantura potrebuje 172.000 p., maštale stoja 697.000, osvetlenie 344.000, zahrady 291.000 a lekári 64.000 peset. Mnoho sa stroví na dobročinné ústavy, dary a odmeny: 1.512.000 peset. Voči všetkým týmto výdavkom ročná civillista španielskeho kráľa obnáša 6,130.000 peset (jedna peseta je tolko, čo jeden frank).

Zauchovanie je už zakázané pri vojsku.

Pre trochu pálenky. V Borgó-Bystrici Mikuláš Minta si upíjal, konečne za poslednie svoje dva krajciare si nechal doniesť pálenky. Jakýsi Andrej Govelon ale mu uchytil tú pálenku a vypil. Minta do takého hnevu prišiel že vyšiel z krčmy a vonku striehol na Gordona, ktorého s palicou srazil. V ťažkých ranách leží teraz tento. Ľudia, chráňte sa pálenky čo vodky zlého ducha, ktorý nikdy nespí, lež všemožne sa usiluje do galiby vtiahnúť ľudí.

Traja ľudia za 50 zlatých. Pri Tarnopole v jednej dedine (Podwolsujka) istý sedliak dal dieťaťu päťdesiatku, aby sa s ňou hralo. Sedliak odišiel a dieťa samé nechal, bárs len 5 rokov malo. Malý chlapec na kúsky roztrhal päťdesiatku. Keď to videl navrátený otec sekerou sofal hlavu dieťaťu. Čo keď videla žena, poriažkou trafená na zem klesla mŕtvá. Sedliak ale vyšiel na poväť a obesil sa.

Bojochtiví lekári. Pred komisiu, vyhadzujúcu daň, v Segedíne dostavili sa i dvaja sentešskí lekári, ktorých by sme dľa mena sotva veru poznali. Behom rokovania jeden nebárs lichotivo vyslovil sa o tom druhom a následkom toho bolo, že sa pochytili a navzájom vyzauškovali. Schytili potom ešte i stoličky, ale v tom ich prítomní už prekazili. Ale prv stačili ešte opluvať sa navzájom.

Kultúra. V Lipe vydržovali učiteľské shromaždenie. Večer, keď sa učiteľky odobraly na odpočinok, do dvorany, zariadenej pre ne na nocľah, votrel sa mestský úradník, dobre podgurážený. Na krik učiteľiek, ktoré sa práve vyzliekaly pribehli niekoľkí učiteľia, pochytili gurážneho úradníka, ubili a vyhodili von. Takto „pohanený“ úradník na druhý deň vyzval učiteľov na súboj, ale títo osvedčili prijať vyzvanie len pod tou podmienkou, jestli najprv odprosí učiteľky. Ponevác toto urobil odoprel, „rytiersku záležitosť“ vyhlásili s oboch strán za ukončenú.

Tlač sveta na parížskej výstave. Spoločnosť „Universal Press Cutting“ chce sriadiť v rámci parížskej svetovej výstavy zaujímavú výstavu. Chce totiž zostaviť výstavu novín, v ktorej by sa našly časopisy a noviny z celého sveta. V súvisi s touto výstavou spoločnosť postaví veľké čítacie dvorany, ktoré podelené budú dľa rozličných národov; v týchto dvoranách na výstavu došli cudzinci budú môcť čítať svoje obľúbené časopisy a i odbaviť svoju korešpondenciu a síce bezplatne. Ku pohodlnosti obecnstva bude tam i pošta, telefon a telegrafický úrad. Na výstave časopisov okrem toho v osobitných kioskoch stavaných v rozličných národných štýloch predávať budú časopisy celého sveta.

Mravy v Uhorsku klesajú do pováženia. Roku 1891 bolo pokutovano 81.000 osôb pre rozličné zločiny a prečiny, a r. 1897 bolo ich už 96.000, teda o 15.000 viac. Tento prírast pripisuje sa z veľkej čiastky zmáhajúcejmu sa pijanstvu. Na každú osobu pripadá ročne 24 litrov vína, 14 l. piva a 14 l. pálenky, čo stojí do roka 175 mill. zl.

Pút. Slovenské veriaci jozefovskej fary v Budapešti pojdú 14. augusta ráno o pol siedmej hodine na pút do Bešnova, kde na druhý deň, čili vo sviatok nanebevzatia prebl. Panny Marie budú mať slovenskú kázeň a sv. omšu ráno o siedmej hodine. Predpoludním asi o 9. hodine ale pohnú sa v mene Božom domov. — Spevár Vincenc Jonec.

V Piešťanoch do 18. júna bolo dohromady 3495 hostí. Bývalý redaktor Kresfana Fraňo Bleskány sa už domov navrátil v úplnom zdraví a pokračuje v konaní povinností kaplánskych.

Bláznivá matka. V meste Köln jednej matke sa pomatily modzgy, následkom čoho ona obliala špiritumom a zapálila šaty svojho dieťaťa. Keď to zbadali druhí ľudia, už pri dieťati nebolo žiadneho znaku života.

Hrozná búrka bola koncom júla v Ördög-Keresztúre. V obci bol zapálený a na popol obrátený jeden dom, na poli ale tiež udrel hrom do jedného stromu, pod ktorým stáli pastieri a veľa lichvy. Všetci traja pastieri a deväť kusov lichvy bolo k zemi srazené. Ľudia neskôr k sebe prišli, päť kusov lichvy ale zdochlo.

Liberálny vták. Drösendörský mešťanosta Jozef Hohlbaum ukradol 20 tisíc zl., a potom uprskol. No z liberálneho smýšľania len liberálne skutky môžu pochádzať.

Antisemitismus. Rumunská vláda nariadila, že na univerzitách v Bukarešti a Jassoeh majú cudzinci platiť 40—90 leiov štvrtročne. Toto nariadenie dotkne sa menovite Židov, ktorí nie sú tam naturalizovaní.

Otrokárstvo. Ruská polícia v Odesse hlavného židovského agenta, ktorý prostredkoval kupectvo s dievčatami a mal po rozličných mestách svojich podagentov. Poslali ho na desať rokov do sibirských aní.

Jaká farva je najmilšia deťom! Jeden nemecký pedagóg dr. Christian Aars bol veľmi zvedavý na to, ktorá farva je najmilšia deťom. Dal zhotoviťtedy malé prstienky a sice v nasledovných štyroch farbách: v modrej, žltej, zelenej a červenej. Prevažná väčšina dieťok vybrala si modré prstienky. Dr. Aars vtedy spáril farvy a keď takéto prstienky pynúkal deťom do daru, tieto vybrali si vzäčša také, ktoré boly modrozltej alebo modrozelenéj farvy. Teda červenú farvu, farvu to lásky, deti neobľubujú tak, ako by sa predpokladalo.

Vzrast nechtov. Jeden americký vedecký časopis vysvetľuje, že nechty rastú v lete chytrejšie, ako v zime a u starších chytrejšie, ako u mládeže; podobne rýchlejšie na pravej ruke, ako na ľavej. Do roka narastie niečo vyše 4 cm. Muž 70-ročný sreže teda 2 m. a 88 cm.

Hriešne ženy. V meste Lugoš mnohé ženy sú chytené, lebo ich ktosi obžaloval, že pomocou baby Kolossy hriešne, do neba volajúce skutky páchaly.

Ubohé siroty. V španielskom meste Madride 25 sirot jamu kopalo zo zábavy, naraz sa hlina srútila a 5 sirot zakopala za živa.

Dobrodenie pre nemocných je dvojnásobne elektricko magnetický križ R. B. nr. 86967. Tento stroj zdravia dvojnásobne magnetického križa Alberta Müllera v Budapešti čo najvrelšie odporúčame všetkým nemocným. Teraz čo sa výborného účinkovania nášho stroja týče, sme v tom položení, že nasledovné zprávy môžeme uverejniť. Pánu Albertovi Müller v Budapešti. Prosím vás, pošlite mi taký križ, aký ste poslali Fraňovi Schnaubel. Križ musí mať známku R. B. nr. 86967. Jako som videl, križ tento na vidom očí a nápadne účinkuje. Prosím mi čím skorej taký križ pošlať. Rosina Schnaubel v Moóre.

A práve preto na lámku, bezsnivosť, záduch, lupanie, hučanie uší, zlú nemoc, klopanie srdca, slabosť, závrat, zlý sluch a na nervy trpiacim ľuďom odporúčame vrelé tento stroj, ktorý za 3 zl. dostať u pána Alberta Müllera v Budapešti V. Kálmán u. 19/a. Kto sa chce o prajnom výsledku tohoto stroja presvedčiť, nech sa mu páči pozrieť tú hrbu vďakačiniacich zprávy, ktoré na našom stole ležia.

Pút do Maria-Zell

1. cez Maria-Taferl. 2. cez Vrch Sv. Trojice (Sonntagsberg), a nazpät cez Vrch Sv. Josephs a Sv. Anna-Berg.

Pohne sa

dňa 21. augusta (sv. Štefan) z fary Szt. Anna plébánia Budapest II. ker. Bombatér.

Pút riadi a cestu pokazuje

Gedeon Dömötör,

farár

Budapest, II. ker., Bombatér.

Cena: Na prvom mieste 11 zl. 80 kr., na druhom 9 zl. 4é kr., na tretom 7 zl. 60 kr. Ktorí cestu na železnici a na voze vykonajú, majú ešte osobitne 6 zl. platiť. Hospodu každý bude mať, ale aj každý sám si musí ju zúplatiť. Páni úradníci a učítelia na prvom mieste cestujú a platia len za druhé miesto. Karty pošle podpísaný pán farár, keď mu peniaze až do 5. augusta po pošte pošlú. Parolod od Budinpešti až po Prešporok pri všetkých stáciach zastáva, keď sa pútníci zavčasu na stácii meldujú.

Budapest, II. ker., Bombatér, 10. sz.

Gedeon Dömötör,

farár.

Niečo predbežného môjmu vnukovi rekrútovi, čo môže byť aj iným rekrútom užitočné.

(Dľa A. Stolca.)

Prvý list.

Dlhépole, v júliusi.

V liste tvojom horekuješ, že jako ťažko ti to padne v jaseňi dostaviť sa jako rekrút do kasárne. To je už tak, ani ja, ani ty to ináč učiť nemôžeme; jako kresťania veríme, že všetko na zemi dľa múdrosti božskej riadené a dopúšťané býva, nasledovne teda aj toto riadenie Božie, dľa ktorého každý zdravý mladík vojakom byť musí. Je od prozreteľnosti Božej dopustené; vôbec Boh chce, aby každý v záležitostiach svet-ských poslušný bol svojej vrchnosti. Užitočné ti bude zaiste moje poučenie o živote v kasárni, o čom sa tam nič neprednáša, ani samo od seba do tvojej mladej hlavy ti na myseľ nepríde.

So vstúpením tvojím do stavu vojenského tak mnoho zbytočných obtížností a ťažkostí ti príjde, jaké sa ti od prvej mladosti až po dnešný deň sotva ešte prihodily a udaly. Preto na mnohých miestach je tá nemúdra obyčaj, že mladí ľudia, keď ich za rekrútov prijmu, začnú už predpoludním po krémách sa rozhadzovať, piť, kriek robiť, hulákať, ako by boli z lutrie terno vyhrali. Mnohí starí vojaci, keď vidia takýchto napitých mladíkov po ulici vesele spievať, alebo ručať, sa vypínať, rozhadzovať a hrešiť, s ľúto-stivým úsmechom si pomyslia: však vám táto veselost chytro pomynie, a nezbednosť prejde, keď vás raz upravia do kasárne!

Už na druhý deň po takomto plasaní príjde zachmúrené počasie zlej vôle a nechuti. Mnohému ťažko padne už to, že opustiť musí dom a rodinu, mnohí za niekoľko týždňov dostanú túhu po dome svojom tak, že by si radšej žiadal nemocným byť, alebo nesúcim, aby sa takým spôsobom domov navrátil mnhli.

Teraz ale teprv príjdu trpké chvíle a ob-tížnosti na teba, jako na vojenského učňa. Veľká prisnosť predpisov, každodenné napnutie pri exercírke, mnohé namáhavé práce v kasárni, nedostatok slobody a mnohé iné. Ešte aj v slo-bodných hodinách, ktoré ti zvyšia, nebudeš často vedieť, čo si máš počať, keď nebude peňazi na „snaps“, na pohár piva. Nejednemu aj pri me-náži v kasárni na myseľ príjde, ako to on mal doma pohodlnejšie.

Vlastné a hlavné zamestnanie tvoje ako rekrúta vojaka bude exercírka. Nenie tej práce, ktorá by bola ťažšia a namáhavejšia pre počia-točnika rekrúta, jako exercírka pri vojsku. Tak jako vojak stáť musí pred svojim „unterofficie-

rom“, v takom položení niet na svete druhého človeka! Nohy, ruky, plecía, oči, držanie hlavy, každý pohyb, každá minútka času, ešte aj myš-lienka v tvojej hlave t. j. pozornosť, patria „un-terofficierovi“ — celý rad vojakov, ktorých on má pred sebou, musí na jeho kommando, ako mašina sa pohybovať, ktorá nemá vlastnej vôle. Keď len v maličkosti nezodpovedáš v držaní, v pohybovaní, buďto z nepozornosti, alebo z ne-šikovnosti, alebo snád z tvrdohlavosti, prisne a ostro budeš zato karhaný, a to veru nie v útlych, fajnových a vyberaných výrazoch, ba ani sa ťa len neopýtajú, či už máš dost a či si už uko-naný, musíš veru len ďalej službu konať, lebo telo a duša pri exercírke nepatrí viac tebe, ale majstrovi exercírky.

Niektorý rekrút na exercírnom placi, zvlášte pri veľkej horúčosti alebo zime žiadal by si rad-šej v žalári sedieť. A teprv vo vojne sa žiada poslušnosť, ktorá až na život ide, t. j. musíš sa až do smrti nechať komandirovať, ku pr. proti kanónom nepriateľa maširovať, bez slova, bez meškania len jednej minútky. Bez toho musia vojaci najväčšie ťažkosti vo vojne podstúpiť.

A čože robi vojakov tak poslušných a krot-kých? Však sú zaiste medzi nimi aj takí, ktorí vo svojej dedine ako nezbední, prostopašoi, bit-kári a diví chlapi boli, ktorí už učiteľom zpurní, neúctivi, rodičom neposlušní, oproti iným ne-úctivi boli a vraj sa neboja ani rychtára, ani notára, ani farára! — a včul sú už celkom po-slušní, ani len protivnú reč nedajú kaprálovi, bárs on jak surovo by sa oboril na nich. To pochádza od prisných zákonov a regul vojen-ských. Keď si toto všetko a mnoho iného po-vážime, čo vojak všetko prekonať musí, vtedy stav obecného vojaka nám ako bez radosti a ako násilné a nútené položení prichodí. Keď aj vojaci pevne maširu-ú, chytro sa exerciuju, a pritom si aj spievajú, to činia, lebo tak musia. vnútri je však srdce pri mnohých zarmútené. A keď si odslúžili tri roky, žiadnu mzdu si domov nevezmu a snád aj v svojich prácach nešikovní zostanú. Pri tom sú ale nie isti, či ich nezadlho zase nepovolajú ako reservi-tov, snád do krva-vej vojny, kde zase opustiť musia svojich milých, snád ich ani nikdy nevidia, alebo ako lazári, dokaličení, bez ruky, bez nohy sa domov navrátia.

To je už tak, že každý, kto je k vojsku po-volaný, musí farchu túto na seba vziať a ju znášať.

Teraz ale je otázka, či jest prostriedok, ktorý by túto farchu vojakovi ľahšou a znesiteľnejšou uč-nil? Áno je, a to je sv. náboženstvo a viera. Každý stav je od Boha sriadený, teda aj vojenský v kaž-dom stave sú obtížnosti, ale v každom, teda i vo vo-jenskom stave môžeme byť spasení. Toto ti v druhom liste oříšem. S Bohom! Tvoj báci.

 DOPISY.

ŽAMBOKREKY, 25. júla.

Dôstojný Pán Doktor!

Volba žambokretská na veľikú radosť slúžnóvcov a notárov a na veľiký zármutok židovských krémárov bez všetkej kortešačky jednohlasne a ticho sa previedla. Občania v okrese nevzali v známosť, že nový ablegát sa voliť bude. S jednej strany preto nie, lebo každý zatvou bol zamestnaný, a s druhej strany preto nie, lebo veď roľnícki gazdovia vlni z volebného lajstru úmyselne vynechaní boli, a tak právo volebné aj tak nemali, a tak o voľbu nezaujímalí sa. Čo ale liberálom všeobecne nápadné bolo, že jak vtedy, keď Vörösmarty svoju reč držal, tak tiež aj v deň voľby že ani jedného katolíckeho kňaza vidieť nebolo. Vedia liberáli dobre, že vzdialenie nášho duchovenstva od tejto voľby nie to znamená, ako by sa duchovenstvo naše za verejné záležitosti nezaujímal, ale iné to znamená. Tak tiež všeobecne nápadné bolo, že zámožní roľnícki gazdovia z celého okresu, ktorí bezprávne na tento rok vynechaní boli, o včulajšej voľbe ani počuť nechceli, bár od niektorých liberálov oslovení, ba aj žiadani boli, aby sa ku programovej reči Vörösmartyho aj oni dostavili. Toto jednohlasné vzdialenie sa jak nášho duchovenstva tak tiež aj našich statočných roľníkov dokazuje, že ľudová strana v našom okrese nielen žije, ale je omnoho silnejšia, ako bola roku 1896., a sice jak na oduševnenie, tak aj na počet rozmnožených voličov. O tomto sa liberáli presvedčia pri budúciach všeobecných voľbách. Tak sa zdá, že páni liberáli o tomto p. Vörösmartyho, nášho nového ablegáta aj poučili, že na budúce slabé výhlady má za ablegáta. A preto p. Vörösmarty, jako počujeme, ešte tento rok pochodí celý volebný okres, aby sa voličom osobne predstavil a ich o dôveru žiadal. Avšak jeho namáhanie marné bude, lebo tu nejedná sa o osoby, ale o zásady. Vie náš ľud veľmi dobre, že liberálni ablegáti celkom nič sa nestarajú o chudobný ľud, bár mu aj všetko dobré sľubujú. Vie náš ľud, že ľudová strana je tá, ktorá na terajšom sneme jedine bojuje za chudobný ľud, že ho zastáva proti židovským úžerníkom, proti nemilosrdným úradníkom. Vie náš ľud, že ľudová strana je tá, ktorá neohrozene bojuje za to, aby sa pozemková daň umenšila, a bursová zaviedla. A preto náš ľud verný bude strane svojej, ktorá je strana ľudová

Voli č.

KÚTY, 20. júla.

Dôstojný Pán Redaktor!

Súč zamestnaný poľnou prácou, predsa s veľkou dychtivosťou každú nedeľu siaham po milom „Kresta-

novi“ zo zvedavosti, či predsa opísal niekto tú slavnosť, ktorú sme začiatkom júla v našej obci mali. Ale nikto! Nakoľko teda z môjho pera možno bude, bár je to už aj neskoro, chcem ctenému obecnstvu niečo o tej veľkej slávnosti, ktorá sa podobala missiam, v známosť uviesť.

Dňa 2. júla v našej obci Kútoch v krásne ozdobenom chráme obetoval prvú sv. omšu Všemohúcemu vp. Ján Jehlička, novovysvätený kňaz arcibiskupstva ostrihomskeho. Už pred piatou hodinou rannou prichádzaly mnohé zástupy ľudu z okolitých i zo vzdialených obcí, aby účasť braly na pobožnosťach. Zvlášte zo susednej Moravy viac processí prišlo skoro ráno o srdce, už či od radosti, či od žalosti plakať muselo, vidiac jak krásne spievali a modliac sa klačali so složenými rukami prosili za sv. požehnanie. Pán primiciant od 5. hodiny až do 10-ej ustavične udeľoval sv. požehnanie na školskom dvore. (Ponevác je on synom nášho milovaného p. učiteľa a organistu.)

O 10. hodine ale začala sa pobožnosť. Veľký zástup duchovenstva, sprevádzaný zástupom ľudu, prišiel pre p. primicianta do školy a po krátkej, ale srdce prenikajúcej reči miestneho vel. p. farára Štefana Pukančik, ktorý bol jeho vodičom, nezostanúc ani jedno oko bez radostných slz, poberal sa prôvod pri krásnom speve Marianskej piesne do chrámu Pána, kde po slávne odspievanom „Veni Sancte“ začala sa sv. omša. Po evanjeliu vyšiel celý zástup von, lebo náš kostol je primálny pre tolké tisíce ľudu, asi 9—10 ľudu iste bolo prítomné, a tu držal kázeň vp. Ondrej Ralbovský, farár zo Skicova, náš rodák. Živo vyobrazil dôstojnosť, ako i farchy stavu kňazského, povzbudzujúc p. primicianta k horlivému obetovaniu sa Kristu a k horlivému znášaniu tiareh svojho vznešeného povolania. Po dokončenej kázni, ktorú p. kazateľ skrátil musel, lebo začalo pršať, pokračovalo sa v sv. omši, po ktorej p. primiciant prítomným pp. farárom a celej rodine udeľoval sv. požehnanie, načo vystúpiač na kazateľnicu, udelil požehnanie celému zástupu. So slzami v očiach len veľmi pomaly opúšťali veriaci chrám; zasielajúc Všemohúcemu svoje nábožné vzdychy, aby dal silu, vytrvalosť a horlivosť p. primiciantovi.

Ignác Heseck.

SK. HRADIŠTE, 26. júla.

Preslávnny Pán Doktor!

U nás, v našom okrese nitra-žambokretskom bola voľba na krajinského vyslanca 25. júla, kde jednohlasne bol vyvolený Bela Vörösmarty so stránky liberálnej, ponevác protikandidáta nebolo. Nech si nikto nemyslí, že u nás ľudovej srany niet. Je ona silná, ako to predošlé voľby ukázaly, ale ponevác menoslovy voličov sú zle zostavené, ako to nesledujúci príklad ukáže. Na pr. v obci Sk. Hradišto bývalo do roku 1895. okolo 35 hlasov, kdežto roku vyš pisanom popisali len 14, po-

neváč bolo 12 ľudákov a 2 židia-liberáli. Ako to voľba roku 1896. dokázala, tak na rok 1898. bolo 6 hlasov vynechané a 1 bol pripísaný, čo platnosť má aj na rok 1899., tak len 9 hlasov v tej obci bolo, kdežto taký bol do menoslova vpísaný, ktorý bol, aby mu na cti neublížil, 15 rokov štátnym väzňom v Illave. A takí virilisti obecní, ktorí najväčší port platia, boli jednoducho vynechaní. Ale na rok 1900. je v popise volebnom v tej obci 27 voličov popísané, ponevác ten 15-ročný Illavčan je istý liberál, teda ani na census sa nemuselo hľadať pri popise, kdežto nám ho pán hlavný slúžny pri poslednej voľbe rychtárskej do úradu obecného ošciel vymenovať, ponevác ale jeho brat bol za rychtára vyvolený a občania boli proti tomu, teda zostal v hanbe. Tiež musím podotknúť, že v tej istej obci býva už po viac rokov vždy pred alebo cez alebo po žatve oheň, ktorý je vždy podložený, podľa toho obyčajne z nedele na pondelok sa stane, a to u takých ľudí, ktorí ani muče neublížia a na také veci opatrní sú. Tak tiež 24. t. m. včas ráno zhorelo 6 domov a jedna pajta s pobočnými staviskami.

Dost nateraz, druhý raz viac. S Bohom!

H. A.

CHTELNICA, 24. júna.

Dôstojný Pane!

Nenie nám čudno, že nám ustavične bubnujú, ako vojakom, lebo však vieme, že s tým nám chuť dodávajú, aby sme rýchlejšie kráčali do obecného domu, kde naše zamastené, zapotené vačky na čisto vyplachujú. Čudnejšie ale príde nám to, že leďva čo sa sniečko vystrčilo a gazdinky ešte sa ani neodhodlaly, či u Dúvida, alebo v tom „novom“ si majú tej vypáchnutej „kaffé“ kúpiť, už hľa konšal zas trepe buben. Čo zas za novinu, že tie dietky tak skoro budia, ani kávy ešte hotovej nieto? Ja, počujme len, jak dobrá novina hned z rána! Veď dolný Jakub a Matis zas dnes za 36 kr. t. j. slovom za šesťatridsať krajciarov budú mäso sekať. Uteká matka natešená domov, ani dychu nepopadá. Otec! počuješ? ... otec! ... otec! ... hm, no čo nepočuješ, čo je nového? No hm! Veď dol... dolný Jakub a horný Mat... Matej už dneska len za šesťatridsať krajciarov budú sekať. No už len — hovorí otec nazlobený — čo som sa už nenajedol dosť ich mäsa, však som ani šparák naň nepotreboval toľ neďávno, tak krotké bolo, obracalo sa mi v ústach ako gumová lopda. — Čudujem sa ti, že toľké roky sme ho mali dosť, ba koľko ráz aj Hektor ti z kostu vypovedal, bár aj za 48 si ho platila. Ja som tak presvedčený, že čo sa nemohlo dať predtým za 36 kr. bez škody, to sa nemôže ani včuf. V Brezovej sa žalujú, že konkurencia pokazila obchody, konkurrovať t. j. predbiehať sa môže len ten, kto má. Kto má, keď nie horný a dolný? Ja, ale my sme sa už ich behania najedli, tedy začnime aj my s nimi, a vtedy nie jedného mäsiara, ale aj 10 vychováme, nie jedného sklepníka, ale aj potravný spolok vykvitnúť necháme, a nepočúvajte kriky tých, ktorým stodola sa chytá, bárs aj exekujú, bárs intabulujú, a s fujas Mathiasom strašia nášho a náš budúci potravný sklep.

Hore bratia, však sa oni ztratia, a Chtelnica zas ožije!

ODKAZY REDAKCIE.

Vrele prosíme ctených spolupracovateľov a dopisovateľov „KREŠTAN“-a, aby ráčili dopisy v nedeľu, alebo pondelok poslať, ináč nemôžeme ich uverejniť v najbližšom čísle.

Rukopisy nedávame nazpät' a listy bez podpisu mena neberieme do povahy.

Ján Kufalancoš. Taká chvála len u gšeftára má ceny, jako pochválenie tej židovky, ktorej sa ztratila jedna pantofla, ktorú celé doobedie darmo hľadali. Na obed začre muž do kapusty, a hľa tú pantoflu vytiahne ztadiaľ, následkom čoho zvolal: Hnneď shom vhedhel, že sa v domhe mhojej Rhebhekhy nič nemôže ztratiť. Ach však je tho len uthešená gazdina. — **Miško Friško v H.** Či by ste to uhádli, čím bol Veľký Napoleon, zpočiatku? (uofoe[ɔ]) — **S. V. pri Godoll.** Smelosťou nie, vtipnosťou ale môžete vládnuť toho vojaka žida v Bosne, ktorý keď mal na nepriateľa streliť, vždy zašmúril oči a nazad pozrel. Keď sa ho kapral pýtal, ako to strieľa, povedal, že on tak nemôže vystáť nepriateľa, že sa naňho ani dívať nemôže. — **T. H.** To sa u vás prihodilo podobné dačo tomu, čo sa stalo pred rokmi v Čachticiach. Ta prišiel totižto z peštianskej stolice, istý vínokupec, ktorého nohy nebyly rovné a pýta sa krémára, zkadial kupuje víno. Krémár mu povie že od neho. No keď odo mňa — odveti veľkokupec — tedy mi dajte len piva. — **N. N. v O.** Máte pravdu, že deti veľakrát vravia pravdu V obci H. pýta sa učiteľ v židovskej škole chlapca, keď jeho matka má 100 vajec, a medzi tymito je 30 záprdkov, koľko percentovú škodu má jeho sklepníčka matka? Ten odveti: Nikoľko, ponevác mama i záprdky popredá.

Knižná polica.

Listy Adiny už vyšly z tlače v osobitnom svázku. Odporúčať ich nenie treba, lebo toto dielo poznajú ct. čitatelia z Krestana. 167 strán. Cena 1 zl. Predplatitelia Našej Nádeje ho dostanú za 65 krajciarov v Tlačiarňi Sv. Gerharda v Budapešti (VIII. Práter u. 44.). Soslovenčil dr. *Jozef N. Janda.*

„Ki lehet korcsmáros Magyarországon“? Nyomatott Szent-Gelért nyomda. Irta: *Moravcsik István.*

Svätý Anton Paduanský, veľký divotvorec a Chlieb chudobných. Spracoval Anton Klimesik, r. k. farár hybbský. S odobrením patričnej vrchnosti. Strán 32. Cena 10 kr. Vydala Tlačiareň sv. Gerharda v Budapešti (VIII., Práter-utca 44.). Vrele odporúčame dielko toto našim čitateľom.

Priprava ku sv. spovedi a sv. prijimanju. Toto asi 80 strán obsahujúce dielo, ktoré je spolu i modliacou knižkou, stojí broš. 10 kr.; viazané 15 kr. Soslovenčil ho dr. Jozef Janda. Dostať ho u veľk. p. Lujzy Csery (Budapešť, VI. Podmaniczky u. 15.). Vrele ho odporúčame.

Krestfanské devy. Tento výborný sošit soslovenčil a vydal dr. Jozef Janda v Budapešti (Maria-Teréziatér 9.). 16 strán s obrázkom. Cena 3 kr. Veľmi vrele odporúčame, 100 výtiskov 2 zl. 50 kr., 200 výtiskov stojí 4 zl. 80 kr. Druhé vydanie.

Kat. Hlasy. Číslo 5. Či je Martin Luther spoľahlivý sprievodca do neba? Spísal A. Opatovský. Dostať u R. Osvalda za 14 kr. na Teplej (Lenge, u. p. Bélabánya, Hont m.). — Číslo VI. Katolícka a u t o n o m i a (samospráva) v Uhorsku. Spísal A. Pravdomil. Dostať u Fr. Richarda Osvalda, správcu fary na Teplej (Lenge, o. p. Bélabánya, Hont m.) Cena jedného výtisku 10 kr.

Časopis a Sborník (IV. ročník) museálnej slovenskej spoločnosti. V Turčianskom Sv. Martine. Rediguje A. Sokolík.

Budapeštianske obchodné zprávy.

1. **Zbožie.** Pšeniца (žito) banátske 09.00—09.15. Od Tisy 09.10—09.35. — Od Pešti 09.00—09.20. — Zadunajské 09.05—09.30.

R a z 7.05—7.35.

J a č m e ň na krmenie 5.80—6.35. — Do pálenice 5.80—6.10. — Na pivo 6.60—7.—.

O v e s 5.65—6.00.

K u k u r i c a 4.40—4.45.

2. Múka.

0	1	2	3	4	5	6	7
16.—	15.40	14.80	13.80	13.20	13.—	12.40	10.50
			7½	8			
			8.60	6.—			

O t r u b y fajnové 5.—, grobovité 4.30.

3. **Strovy.** Veľká biela fyzula 6.50. — Malá 7.25 Hrach 9.10—11. Pšeno 04.75—5.00. Konopné semä 10.50—11.00.

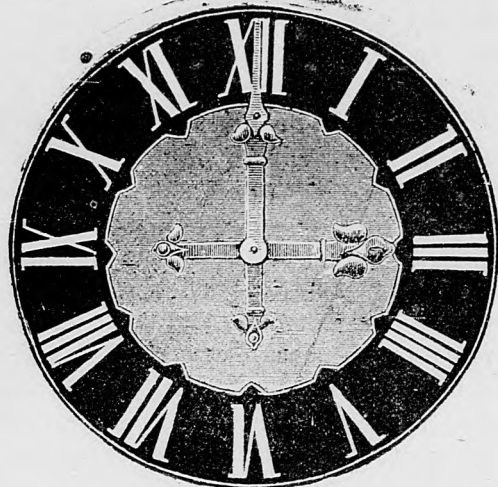
4. **Semä na sejbu.** Cervená datelina 37—42 zl. Staré semä 00—00 zl. — Lucerna 37—42 zl. — Baltacim 00.—00.00. — Muhar 6—6.25 zl. Ladník 11.50—.

5. **Hyd a vajca.** Kura 60 kr. — Sliedka 70 kr. — Kapán 1 zl. — Morka 0.00. — Krmená hus 2.60. — Kačka 1.20 zl. — Krmená kačka 2.90. — Vajca 7—8 kusov 20 kr., 46—47 kusov 1 zl.

6. **Svine.** Prasce 1 pár 120—180 kilov 54—58 kr. Staré, 1 pár 320—380 kilov 55—57 kr.

7. **Telce.** Živé 34—36 kr. kilo. Sekané mäso 00—00 kilogram.

Masť a slanina. Sviňská v sudoch 58—69 zl. — Bielotabuľová 60—64 zl. (v troch kusoch). — Udena slanina 60—67 zl.

Mám česť v známosť doniesť,
že vážové hodiny vlastnoručne shotovujem.

Látka kovová najlepšia, stroj výborný, najnovší, chod správny: následkom čoho ja za jejich trvácnosť čo najďalej dobre stáť a ručiť môžem. Hodiny tieto vážové aj pod nafhovaním riadne idú, od vetra a prachu sú sklenou škryňou chránené.

Vnútri nachodí sa pokazovacia tabuľka, ktorá správny chod hodín kontroluje a ten istý čas dnu vo väži ukazuje, ako i z vonku hodinové ruky.

Moje hodiny bez všetkej fabričnej práce výlučne sám hotujem a na patričné miesto dovážam.

Krom nových vážových hodín aj akékoľvek naprávanie za ľavnú cenu a pri úplnej garancii podujimam.

V Baňskej-Bystřici, roku 1899.

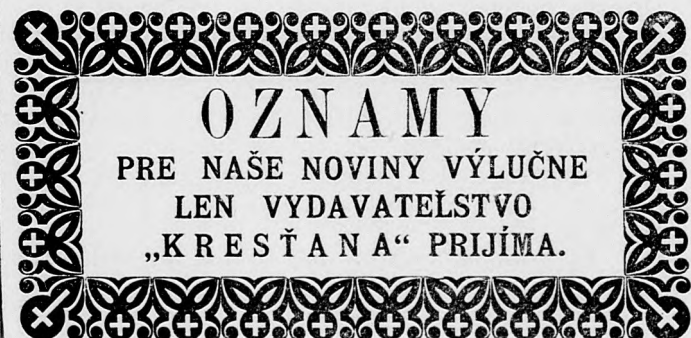
Michael Stollmann,
hodinár.

Ružomerský ústredný gazdovsko-potravný spolok

ustálil

likvidáciu spolku.

Veritelia sa upozorňujú, aby svoje požiadavky v smysle 249. §-u kupeckého zákona pri likvidačnom výbore (felszámolási bizottság) behom šesť mesiacov oznámit' nezameškali.

Mestská lekárň k „ČIERNEMU ORLOVI.“

Temešvár, vnútorné mesto, námestie
sv. Juraja.

Založená 1735. Telefón 395.

Adresa telegramu :

Mestská lekárň, Temešvár.

Chýrečný aether proti lámke a lúpaniu

je najvýbornejším prostriedkom proti lámke, lúpaniu a iným rheumatickým chorobám, proti trhaniu, boľasť nervov, pichaniu, boľaniu zubov atď. Účinok je istý a chytrý, obyčajne po 1-2 natrení. Nesčíselné vďakočinenie to dokazujú. Cena fľaše 1 zl., cena fľaše na prábu 50 kr.

Vodka na prsá a na pľúca: Výťah z kolociera s vápnom fosforového kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, doposiaľ je neprekábatým prostriedkom hojacim, uľavujúcim a osilňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých pľúcach, pri pľucovom hurute, pri zachrípnutí atď. Veľa vďakočinení potvrdzuje istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej fľašky 1 zl., fľašky na prábu 50 kr.

Krv čistiace pilulky temešvárskej mestskej lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytro a prajne účinkuje bez toho, že by prameňom krčov bola, alebo aj v tej najmenšej miere nebezpečná bola, a preto tie pilulky odporúčame zvlášte pri tvrdej stolici, pri žalúdočnom hurute, pri zimnici, keď človek nemá chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha. Jedna škatuľka 21 kr., šesť škatuliek 1 zl. 5 kr.

Tieto vypróbované a za výborné uznané prostriedky dosiaľ jedine v temešvárskej mestskej lekární, a len vtedy sú opravdivé sú-li obdarené obrannou známkou a podpisom. A preto varujeme sa falšovaných a napodobňovaných falšných vecí.

Posielame s doberkou, alebo predbežným poslaním summy (i s pričinením 16 krajciarov na bankovanie a poštové útraty) Objednané vŕše 5 zl. franco.

Moje srdco také

a tvoje je jaké?

Druhé vydanie.

Cena 4 kr.

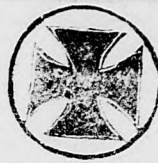
Toto utešené dielo vydato

„tlačiareň sv. Gerharda“.

Vrele ho odporúčame l'udu.

Dvojnásobne elektromagnetický kríž a či hviezda.

R. B. N. 86968
uzdravuje a roz-
vesefuje, za čo
dobro stojíme, pri
lámke, záduchu,
bezsnivosti, huča-

srdca, boľaniu hlavy, epilepsii, závratu a iným cho-
robám nervov. I 20-ročné choroby byly už takým
spôsobom odstránené.

Celkom zvláštnym spôsobom upozorňujeme
etené obecenstvo, že môj aparát nemá sa pomýľif
s aparátom Voltu, ktorý na základe svojej ne-
užitočnosti nielen v Nemecku, ale i v Rakúsku je
zakázaný, kdežto moja dvojnásobne magnetická
hviezda a či kríž nr. 86967 na základe svojej vy-
meranej liečacej sily zvláštnym spôsobom sú od-
porúčané.

Ten chorý človek, ktorý by týmto prostried-
kom aspoň behom 45 dní nebol uzdravený, nazpät
dostane svoje peniaze. Kde nič nemohlo pomôcť,
prosím môj aparát upotrebit.

Malý aparát stojí 2 zl., ktorý je len pre
deti a pre veľmi slabé ženy.

Veľký aparát 3 zl. Pri ťažkých chorobách
zastaraných aj 20 rokov sa má upotrebovať.

Len pre zastaralé choroby a influenzy. S dobierkou alebo
s vopredným poslaním peňazi rozposiela hlavná ústredná
predávajúca miestnosť pre vlasť a cudzozemsko

ALBERT MÜLLER,
Budapest, V., Kálmán-utca 19 A. sz.

Katolícke kníhkupectvo.

Správa kat. umeleckého ústavu Sv.
Gerharda otvorila

obchod katolíckych kníh.

Tento katolícky obchod zamýšľa sú-
stredniť tak uhorské, ako aj cudzozemské
diela katolíckeho spisovateľstva, na sklade
má maďarské, nemecké a slovenské modliace
knížky a iné náboženské diela.

Umelecký ústav Sv. Gerharda má
svoju tlačiareň a vlastné spisovateľstvo (Bu-
dapešť, VIII. Práter u. 44.).

FILIÁLKA
BANKY ,Tatra'

v Senici.

Prijíma vklady na zúrokovanie.

Najväčšia bezpečnosť! Banka Tatra má svojho kapitálu

1.600.000 korún.

Dáva požičky na zmenky a hypotéky.

Lacný úrok.

Zmieňa cudzie peniaze, dolláre, ruble marky a franky

čo najlepšie.

Prijíma splátky do Ameriky,
 kto chceš do Ameriky poslať peniaze,

choď do banky Tatry v Senici.

Kupuje a predáva strižky a štátne papiere.

**Filiálka
 Banky ,Tatra'
 v SENICI.**